

ща ви посети друга идея, и вие пакъ ще изгубите благоприятнитѣ условия.

Казвамъ: когато изучавате естественитѣ науки, вие трѣбва да се спирате върху известни положения, да вадите общи изводи, които да поставяте като основа на вашия животъ. Защо ви сж необходими тия изводи? Защото законитѣ въ живата природа сж едни и сжи за всички сщества: тѣ работятъ едновременно и въ растенията, и въ животнитѣ, и въ хората, както и въ висшитѣ сщества. Единъ законъ е добре изученъ, когато се разглежда неговото въздействие отъ най-малкитѣ до най-високостоещитѣ сщества. И обществениятъ животъ е резултатъ на минали животи, макаръ и той още да не е напълно разуменъ. Разуменъ животъ е животътъ въ своята първична проява, въ своя първиченъ произходъ, както е излѣзълъ отъ Първичната Причина, но при постепенното си слизание той е изгубилъ своята разумность, която отново трѣбва да придобие. Съвременнитѣ общества водятъ простъ, полусъзнателенъ животъ. Засега хората се обединяватъ въ общества, не толкова поради нѣкаква висша разумность, колкото по причина на нѣкакви външни условия. Щомъ дойдатъ до известно изобилие, до нѣкаква охолность, тѣ започватъ да водятъ споръ помежду си и се раздѣлятъ. Днесъ всички разумни, всички напреднали, високо просветени хора работятъ за подобрение на обществения животъ, за поставянето му на здрава, солидна основа. Отъ хиляди години насамъ човѣкъ е живѣлъ при неблагоприятни условия, които сж внесли въ него редъ наслоявания, редъ качества, неприсжи на неговото първично естество, отъ които той трѣбва да се освободи. Днесъ всѣки разуменъ човѣкъ се запитва, какво трѣбва да прави, за да подобри, да видоизмѣни, или по-право да се освободи отъ примѣсенитѣ къмъ неговото естество отрицателни качества. Срещате единъ човѣкъ и казвате: Отличенъ човѣкъ е той! Какъ познахте, какъвъ е този човѣкъ? Ако искате да познаете човѣка, идете въ къщата му. Ако отидете въ дома на този човѣкъ и видите на земята послани мечи кожи, на стени — закачени ножове, саби, пушки, въ мазитѣ — барутъ, динамитъ, а на полицитѣ въ стаята редъ отровни билки, какво заключение ще извадите за него? Можете ли да го наречете истински културенъ човѣкъ? Отивате въ дома на другъ човѣкъ и намирате въ шкафоветѣ книги, на масата — мастило, хартия за писане, моливи, писалки и т. н. Следъ това посещавате дома на трети човѣкъ и виждате на